

פסטיבלים

למעצמת הקולנוע אין עניין

פסטיבל-הסרטים בלוקארנו

נפתח בלי סרט ישראלי

כי כאן רוצים רק קאן

התירוץ אנטי-שמיות לא תופש במיקרה הזה. לפני שנתיים זכה בפסטיבל הזה, פסטיבל-הסרטים הבינלאומי בלוקארנו (שווייץ) ה-איטלקית, מחזן טיצי'נו, סרט ישראלי. זה היה חמסין של דני וקסמן, שהביא לו פרס שני, ברדלס הכסף, ופרס כספי, שאף ישראלי לא היה מתנדב לוותר עליו.

נוסף לכך ערך שם הבימאי כמה היכרויות, שגם הביאו מכירות לתחנות-טלוויזיה שלא ידעו את יוסף.

**שולי ולא-יחשוב.** פסטיבל-הסרטים הזה, הרביעי בחשיבותו בין הפסטיבלים התחרותיים (הסר הוא בערך — קאן, ברלין, ונציה, לוקארנו) ייפתח השבוע, כמו בדרך-כלל, גם הפסטיבל הזה, ה-38 במיספר, יסתר בלי סרט ישראלי.

יהיו בו, לעומת זאת, סרטים חשובים כמו קולונל רדל של הבימאי אישטוואן סאבו, ומישומה, של פול שריידר; יציגו את היימאט, בלווי הבימאי אדגר רייס (שאוילי יבוא גם לחיפה), את הסרט היוגוסלבי שזכה בפסטיבל קאן ועוד מפורסמים.

אלה יהיו הפרמיירות הגדולות, אבל בתחרות יקחו חלק סרטים, החל משווייציים דרך יפאנים, איטלקיים, אוסטרליים ורוסיים, עד ניגרי, הודי ויוזעים למה?

לא מפני שמנהל-הפסטיבל, ריינולד סטרייף, אינו רוצה, להיפך, בכל פעם שהוא פוגש ישראלי, הוא שואל ומתעניין: היש סרט ישראלי לשלוח ללוקארנו? הישראליים מושכים בכתף. זה שולי מרי עבורם. הם מעדיפים להמשיך ולספוג סטירות-לחי מן התחרות הרישמית בקאן, לשמוע את ספקנותו של מוריץ דה-הארלן מברלין, התר אחרי פצצות מסחריות, ולקבל בכל פעם "לא" רבתי מוונציה.

לוקארנו לא חשובה דיה עבור מעצמה קולנועית כישראל. אפילו כששואלים את מרכז הסרט הישראלי מקבלים תשובה: אותנו מעניין רק פסטיבל אחד, וזה קאן. אחרת לא כדאי לנו.

נו, בהתחשב באיקור קורסאווי, אינגמר ברגמן, וודי אלן ורוברט דה-נירו — כולם תוצרי התעשייה הישראלי — אנחנו בטח לא זקוקים לחלוצי-ראווה כליכ לא חשוב. כדאי להמשיך ולקטר על אנטי-שמיות ולהישאר בבית.

תדרוך

חובה לראות:

**תליאביב:** העד, אמדאוס פנטסיה. קאוס, המעבר להודו, לחיי אהבותינו, המבט דמעות של שתיקה. ירושלים: העד, אמדאוס. חיפה: דמעות של שתיקה.

תל-אביב

\*\*\* לחיי אהבותינו (מוסיאון, צרפת) הבימאי מוריס פיאלה עורך ניתוח ללא הרדמה למישפחה צרפתית. על פער הדורות, אהבה ופארנויה בין הורים לילדיהם והקושי של שני הצדדים להשתחרר האחד מתלותו בשני. \*\* המבט (תמוז, אנגליה) ניקולאס רג משתמש בסיפור של דפנה דהמרוא לנושא חביב עליו — מוות ומיסטיקה. זוג הורים, ג'ולי כריסטי ודונאלד סאתרלנד, מאבדים בת בטניעה ואינם מוצאים מנוחה לנפשם המעונה. בתוך כך זוכה ונציה לטיפול אסתטי מיוחד במינו.

ירושלים

\*\*\* העד (מוצג גם בתל-אביב ובחיפה, ארצות-הברית) — מיפגשים של עולם ישן וחדש, דרך אהבה בלתי-אפשרית, מוכיחים כי רבה עוד הדרך לסובלנות של בני המין האנושי. האחד כלפי רעהו. סרט יפה לעין וטוב ללב.

חיפה

\*\*\* דמעות של שתיקה (מוצג גם בתל-אביב ובירושלים, אנגליה) ריינולד פאטנאם עשה זאת שוב — בימאי צעיר, רונאלד ג'ופה, מטפל בסיפור אהבה ונאמנות בין עיתונאי לצלם שלו, על רקע קאמבודיה הקרועה. חובה לראות ולא לשכוח את לבנו.

חברטה

בארץ הפלאות



סוזאן סוזאן (לימור, תל-אביב, ארצות-הברית) — סוזאן זיידלמן, נחמדות יהודיה בעלת מישפחה בישראל ונשמה בניו-יורק, שם היא גרה, העניקה לסרט את שמו. סוזאן מחפשת נואשות, גם כהצהרה-כוונות. זוהי יוצרת אינדיווידואליסטית, הבוחרת לעבוד בתקציבים דלים והמנסה לשבור את כללי-הזהב של האולפנים הגדולים ואת הכלים המקובלים של הקולנוע. אבל אין זה קל לשבור כלים בכל סרט חדש, והיא עשתה זאת טוב יותר בסדרה הקודם, התוצאה — טיול של עליסה ומשועממת מחתרת. אף שסרט זה ידבר בוודאי לקהל רחב יותר, כי הוא ניחן בתכונות של קצתה — קליל, נעים ובעל טעם מוגדר.

רוברטה, עקרת-בית יורמית מניו-ג'רסי, מחליפה והויות, בגדים, חפצים ומאהבים עם פאנוקיסטית מפתיעה מן הוולג' של ניו-יורק, התוצאה — שבסופו של דבר מסתבר שאינה שוכנת בדיוק בארץ-הפלאות, שבסופו של דבר מסתבר שאינה שוכנת בדיוק בקצה הפוך לעולמה. עם קצת דמיון וכוונות לוותר על בולשיט מסויים, המלווה את חיי המרובעים בעולם, אפשר לסבול גם את הבעל, סוכן-אמבטיית הג'קוזי; אף שלא פעם שואפים הנוודים ההרפתקנים נוסח סוזאן לקצת נוחיות ומרובעות נוסח רוברטה.

זיידלמן זכתה מן ההפקה, והכוכבת שלה, מאדונה, טרם



מאדונה: עקרת-בית יורמית

היותה לעמוד ראשון בטיים ועמוד מרכזי בפלייבוי, מקשטת את הסרט בחיוניות הישירה, ובלי ספק גם במלתחה הפרטית שלה. מה שעושה את הסרט לאוסף של קליפס וידיאו מקסימים, אסתטיים ועתיירי-המצאות בחלק הראשון וקומדיה שיגרתיית יותר עם כל מיני דאוס-אכס-מאכינה בחלק השני. מי שרוצה לראות מה זה אין באופנת-חול, בלי לשלם מסיניסיעות, ימצא כאן הרבה אינפורמציה.

שם חולמים

הירוקים



יער האיזמרד (נת, תל-אביב, ארצות-הברית) — חבל שאיי-אפטר לשמוט סרט על-פי המאמץ — כי אז ציין השעון היה. מצויין. חבל גם שאיי-אפטר לשמוט על פי הכוונות — כי אז היה ציין הסרט לפחות טוב. אשר לתוצאה, טוב שאפשר להחיל על סרט זה את אמת-המידה האסתטית, וכך יצא גורלו לחסד: "ככה".

כי עיקר מעלתו של היער הזה (שמרוב עצים קשה לראותו) הוא בצורתו האסתטית. מילפג דוסלו, הצלם שעשה גדולות בדיווה, חזר והפגין כאן מה אפשר לעשות בגונגל פראי ובתאו-רה נכונה, כשכמה תמונות לא יישכחו במהרה — מימג האב עם בנו האבוד על רקע מפלימים ואווירה קסומה, המעניקה לספור הבלתי-ייאמן של סרט זה ממד מיסטי, החופף אותו לנסבל.

לא יאמן, למרות ששלד הסיפור לקוח מן המציאות. רוסמו פאלנברג, התסריטאי, וג'ון בורמן, הבימאי שכיחן גם כמפיק של עצמו, הלכו בעיקבות סיפור על ילד שנחטף על-ידי אינדיאנים ועל אביו שלא נלאה מלחפש אותו בעובי יערות-הגונגל, שניהם התרחקו מסיפור-המעשה המקורי, ולא במיקרה — כי המסר שיש לשניים הוא אקולוגי-מיסטי: האב, בונה-הסכרים, הוא סמל הקידמה הטכנולוגית, ושני השבטים האינדיאנים, המתפתים לחטוף את בנו, הם הטבע המסרב להיכחד, האב,



בות ובורמן: הגונגל טוב יותר

המחזיר את בנו אל היער וממוצץ את הסכר שבנה. הוא החוזר-בתשובה, המשיב לעולם את ההרמוניה שהפר. בשוגג, כמוכן, אבל האמת אינה חד-משמעית כליכך, ואליאב דבורמן משטנית אפילו יותר מוורנו הרצוג (המקום בו חולמות הנמלים הירוקות), לא כל פרימיטיב מביא ברכה לעולם, ולא כל קידמה מביאה עליו את ייס-הדין.

ספילברג רק

עבר כאן



סוד האגדה האבודה (אלבני, תל-אביב, ארצות-הברית) — במקור שם הסרט בייבי, כי הכוונה לדינוזאור וד בניל הרך, או, כפי שהוא נקרא

בסרט, ברונטוזאור, שמנסים לשכנע אותנו, כי אכן עדיין קיים בעולמנו בימים אלה, מסביב להנחה זו בנו קלימורד ואלן גרין סיפור קלוש על מדענית טובה, יפה וחמודה, הרוצה להציל את התינוק הפרה-היסטורי מפחילוץ על-ידי המדען הרע (כהוכחה לרישעותו הוא רוצה מתחרה בלי כל בעיות, מייד בחמש הדקות הראשונות של הסרט) ובעיקר רוצה הטובה לזכות במרס מדעי על תגליתה, החשובה לה יותר מהתינוק שרוצה בעלה — כתב-סמורט מוכשר, הנקרא לדגל לאחר גלות ג'ונגלית, שנכתה עליו על-ידי אשתו המלומדת.

המדען המנוול נעזר בשכירי-חרב אפריקאיים, המעורבים בכל מיני מהפכות בלתי-ברורות, הזוג האוהב, הזוכה לתחליף זמני של ברונטוזאור חמוד, במקום תינוק של ד"ר ספוק, דולק אחריו ואחרי אמו הטבעית של בייבי, בערך כמו שאינדיאנה ג'ונס יצא בעקבות האוצר המיסטורי במיקדש הארור ובשרדדי, התיבה האבודה, מכאן, סוף-כל-סוף, אפשר להבין את הפילם-סופיה שמאחורי השם העברי, סוד האגדה האבודה, אבל מה לעשות, אומנם בייבי הוא מעשה מחשבת של



דינוזאור-תינוק: ד"ש מאי-טי

איזודרו ראפוני (הפעלולן של מיפגשים מן הסוג השלישי הספ-ילברגי וקינג קונג) ודומה לאי-טי בפרצופו, אבל כל האכזריות שבסרט והפסיכולוגיה האמריקאית בגרוש מוכיחים שפעלולי ספילברג (אפילו עם שון יאנג היפהפיה שהיתה בת זוגו של האריסון פורד, שחקן ספילברגי, בבלידי ראנר), אבל בלי מיקס-ספילברג, לא יביאו את הישועה.